

Indira Gandhi National Centre For The Arts Regional Centre Vadodara

Date:29th July 2020, (6 pm -7:30 pm) **Event Type:**Webinar

Title: *‘Significance of Saundaryalahari Illustrated Manuscript: Reading the Material Culture’***Speaker:** Dr. M. Balamani, Art Historian, Critic and Cultural Analyst.**Chair:**Prof. (Dr.) Sachchidanand Joshi, Hon’ble Member Secretary,IGNCA**Moderator:** Dr. Ayswaria Wariar, Regional Director, IGNCA, Regional Centre, Vadodara.

Indira Gandhi National Centre for the Arts (IGNCA) - Regional Centre, Vadodara organised a webinar on the topic ‘Significance of Saundaryalahari Illustrated Manuscript in Western India Reading Material Culture’ by Dr. M. Balamani – A Baroda based Art Historian, Critic and Cultural Analyst, on 29th July 2020. The webinar was chaired by Prof. (Dr.) Sachchidanand Joshi, Honourable Member Secretary, IGNCA. Dr. Ayswaria Wariar, Regional Director, Regional Cente Vadodara, moderated the event.

The webinar provided the attendees with the opportunity to gain insights on this particular manuscript of Saundaryalahari found in Western India. The verses of Saundaryalahiri were written by the great Poet and Scholar Adi Shankaracharya who describes Goddess Parvati as a wave of beauty. This particular manuscript version of Saundaryalahari is a rare one, illustrated and undated. It is the only illustrated version of it available in the whole world, presently with the Oriental Institute, Baroda. In the process of dating and finding the patron of the same, reading the material culture, that is, materials attributed to the Goddess in the illustrations, and reading the painting styles of the illustrations lead the way to put forward Dr. Balamani’s hypothesis. Dr.Balamani puts forth her finding that, the manuscript was scribed in 18th C. in the court of Rani Ahilyabai Holkar. The event aimed to spread knowledge about ‘Saundaryalahiri’ and stimulate interest in this rare 18th century illustrated manuscript. Dr. Balamani made a presentation on the Manuscript reflecting on its salient folios comprising graphic and textual elements

The Chairperson of the event, Dr Sachchidanand Joshi, M.S. IGNCA,shared interesting insights into the subject at hand. Quoting from the Saundaryalahiri Manuscript’s Publication by Oriental Institute, Dr Sachchidanand Joshi explains the significance of the dance of Nataraja, the Cosmic Dancer. Later he goes on to deliberate that today India is perhaps the richest country with a wealth of manuscripts, however, we do not have enough scholars to decipher them. These manuscripts were written in more than 40 scripts. Dr. Joshi concludes with the 104th shloka from Saundaryalahiri.

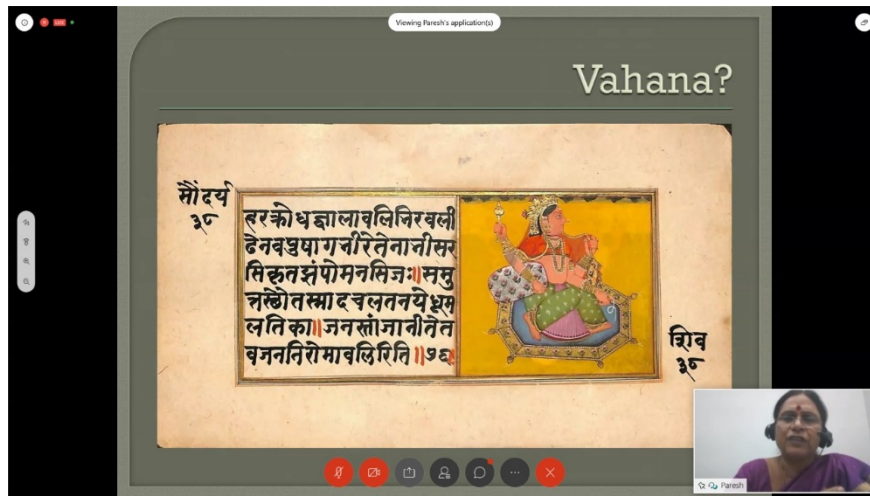
Dr. Ayswaria Wariar, Moderator of the event, in the opening explains the significance of Adi Shankaracharya’s work, especially the Saundaryalahiri reflected in different art forms and literary works, having travelled all the way to Western India. Quoting the first shloka of Saundaryalahiri, in the opening of the webinar, Dr. Wariar concludes the event with the Vote of Thanks.

Indira Gandhi National Centre For The Arts Regional Centre Vadodara

There were 104 attendees on the online platform of IGNCA. The webinar was also streamed live on the face book page of IGNCA. There were many questions raised by the attendees in the Q&A session. Out of these four important questions were taken up for discussion with the Speaker. The webinar was covered in 3 local newspapers and widely over the social media.

Image 1: Dr. M. Balamani, the speaker for the webinar explaining the significance of *Saundaryalaharimanuscript*

Images 2: A folio from *Saundaryalahiri Manuscript*

Indira Gandhi National Centre For The Arts Regional Centre Vadodra

Image 3: Dr. Sachchidanand Joshi, Hon. Member Secretary - IGNCA, sharing his insights to sum-up the session

Newspaper Coverage

Image 4: Coverage in Gujarat Samachar on 31st July 2020

Indira Gandhi National Centre For The Arts
Regional Centre Vadodra

City ભાસ્કર
વસંત, લેખક, 01 સપ્ટેમ્બર, 2020

MANUSCRIPT TALK | IGNCA દ્વારા 'સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રત' વિશે વેબિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું

આદિ શંકરાચાર્ય લિખિત ચિત્ર સાથે શ્લોકોને સમજાવતી
સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રત વિશ્વમાં માત્ર વડોદરા શહેરમાં જ છે

વિદ્યા વિશેષ, વડોદરા
વિદ્યાવતી નેશનલ સેન્ટર ફોર ધ આર્ટ્સ દ્વારા 'સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રત' વિશે વિશિષ્ટ વેબિનાર યોજવામાં હતો. ડો. એમ. બાલામણીએ આયોજન કર્યું હતું. તેમાં ડો. આદિ શંકરાચાર્યને લેખક તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યું હતું. આ સમયે ડો. આદિ શંકરાચાર્યની વિચિત્ર ચિત્રોમાં આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ સમયે ડો. આદિ શંકરાચાર્યની વિચિત્ર ચિત્રોમાં આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

MSUની ઓરીએન્ટલ ઇન્સ્ટિટ્યુટ પાસે 30 હજાર જેટલી હસ્તપ્રતો છે
મહારાષ્ટ્ર સમગ્ર વાક્ય મુનિસિપલિટીના ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્ટિટ્યુટ પાસે 30 હજાર હસ્તપ્રતો છે. આ પૈકી 18મી સદીમાં આદિ શંકરાચાર્યે લખેલી સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રત છે. આ હસ્તપ્રતને આદિ શંકરાચાર્યની જોડેથી જોડવામાં આવ્યું છે. આ હસ્તપ્રતને આદિ શંકરાચાર્યની જોડેથી જોડવામાં આવ્યું છે. આ હસ્તપ્રતને આદિ શંકરાચાર્યની જોડેથી જોડવામાં આવ્યું છે.

શ્લોકોને સમજાવતી
સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રત
વિશ્વમાં માત્ર વડોદરા શહેરમાં જ છે

અહલ્યાબાઈએ ચિત્રકારને રોજગાર આપ્યો હતો
વિશ્વમાં અહલ્યાબાઈ સૌથી મહત્વપૂર્ણ સ્ત્રી છે. તેણીને નવવારી સાડી, નખ અને કાળા ઉંચાળાં બાંધીને પેન્ટ કરાવવાનું મંગલમુજ પોરણનું છે. આ વિષય અહલ્યાબાઈ સૌંદર્યલહેરી હસ્તપ્રતમાં જણાવ્યું છે. તે સમયમાં અહલ્યાબાઈને આકારો આપ્યાં હતાં.

Image 5: Coverage in Divya Bhaskar on 3rd August 2020

શહેરના ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ સેન્ટર ફોર ધ આર્ટ્સ દ્વારા
'સૌંદર્ય લહેરી હસ્તપ્રત' વિશે વેબિનાર યોજાયો

શ્લોકોને સમજાવતી હસ્તપ્રત
સૌંદર્ય લહેરી રાણી અહલ્યાબાઈના
સમયમાં બની હતી : ડો.બાલામણી

સૌંદર્ય લહેરી હસ્તપ્રતના ચિત્રોમાં રાજસ્થાની
અને મરાઠા શાસનકાળની ઝાંખી થાય છે

સંદેશ

૧૮મી સદીમાં આદિ શંકરાચાર્યએ લખેલી 'સૌંદર્ય લહેરી હસ્તપ્રત'ના શ્લોકોને સચિત્ર કથાં સમયમાં કરવામાં આવ્યાં તે વિશે કોઈ ચોક્કસ જાણકારી મળતી નથી. શહેરના ઇતિહાસકાર ડો. એમ. બાલામણીએ 'સૌંદર્ય લહેરી હસ્તપ્રત' કથાં સમયમાં સચિત્ર કરાઈ હતી. તે વિશે રસપ્રદ રિસર્ચ કર્યું છે. જે વિશે તાજેતરમાં જ શહેરના કનૈસિહ મ્યુઝીયમ ખાતે આવેલી ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ સેન્ટર ફોર ધ આર્ટ્સ દ્વારા વેબિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જે વિશે ડો. એમ. બાલામણીએ જણાવ્યું હતું કે, ચિત્રો દ્વારા શ્લોકોને સમજાવતી આ હસ્તપ્રતના ચિત્રોમાં દર્શાવાયેલી રાણીઓની રહેણીકરણ, આભૂષણ, ચિત્રનું બેકગ્રાઉન્ડ તેમજ અન્ય પાસાંઓ વિશે ઝીણવટપૂર્વક રીસર્ચ કરતાં મને જાણવા મળ્યું હતું કે, આ ચિત્રોમાં રાજસ્થાની અને મરાઠા શાસનકાળ સમયની રહેણીકરણ, આભૂષણો અને પહેરવેશની ઝાંખી થાય છે. જેથી આ હસ્તપ્રતના શ્લોકોનું સચિત્ર રાણી અહલ્યાબાઈ હોલકરના સમયમાં થયું હોય તેવું સ્પષ્ટ જણાઈ આવે છે. આપણે ત્યાં રાજા અને રાણીઓને હંમેશા દેવીત્ય સાથે જોડવામાં આવ્યાં છે. યુધ્ધમાં દુરમનો સાથે પ્રાણ ગુમાવી પણ પોતાની પ્રજાના ઉદાહરણ ઇતિહાસમાં જેટલાં જોઈએ તેટલાં ઉપલબ્ધ છે. પછીથી પ્રજા દ્વારા પોતાના રાજાની યાદમાં મંદિરો અને સ્મારકો બનાવવાની પરંપરા વર્ષો જુની છે. ૧૮મી સદીમાં ભારતમાં બ્રિટિશરો, મુઘલો તેમજ અન્ય રજવાડાંઓ સાથે ભીડીને પણ રાણી અહલ્યાબાઈએ પોતાના રાજ્યને સુરક્ષિત રાખ્યું હતું. તેથી તેમના સમયમાં જ 'સૌંદર્ય લહેરી હસ્તપ્રત' ને સચિત્ર કરવામાં આવી હશે. દક્ષિણ ભારતમાં 'સૌંદર્ય લહેરી' ને પાર્થિક ગ્રંથ ગણવામાં આવે છે. વિશ્વમાં માત્ર વડોદરાની ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્ટિટ્યુટમાં આ હસ્તપ્રત આજે પણ સચવાયેલી છે, જે શહેરીજનો માટે ગવંની બાબત છે.

Image 6: Coverage in Sandesh on 6th August 2020